Tämä asiakirja on ainoastaan dokumentointitarkoituksiin. Toimielimet eivät vastaa sen sisällöstä.

►**B**

TOINEN NEUVOSTON DIREKTIIVI,

annettu 22 päivänä kesäkuuta 1988,

muuta ensivakuutusta kuin henkivakuutusta koskevien lakien, asetusten ja hallinnollisten määräysten yhteensovittamisesta, säännöksistä, joilla helpotetaan palvelujen tarjoamisen vapauden tehokasta käyttämistä, sekä direktiivin 73/239/ETY muuttamisesta

(88/357/ETY)

(EYVL L 172, 4.7.1988, s. 1)

Muutettu:

		virallinen lehti		
		N:o	sivu	päivämäärä
►**M1**	Neuvoston direktiivi 90/618/ETY, annettu 8 päivänä marraskuuta 1990	L 330	44	29.11.1990
►**M2**	Neuvoston direktiivi 92/49/ETY, annettu 18 päivänä kesäkuuta 1992	L 228	1	11.8.1992

Huom. Tämä konsolidoitu versio viittaa Euroopan laskentayksikköön ja/tai ecuun. Nämä viittaukset tulee ymmärtää 1 päivästä tammikuuta 1999 lähtien viittauksena euroon — neuvoston asetus (ETY) N:o 3308/80 (EYVL L 345, 20.12.1980, s. 1) ja neuvoston asetus (EY) N:o 1103/97 (EYVL L 162, 19.6.1997, s. 1).

▼B

TOINEN NEUVOSTON DIREKTIIVI,

annettu 22 päivänä kesäkuuta 1988,

muuta ensivakuutusta kuin henkivakuutusta koskevien lakien, asetusten ja hallinnollisten määräysten yhteensovittamisesta, säännöksistä, joilla helpotetaan palvelujen tarjoamisen vapauden tehokasta käyttämistä, sekä direktiivin 73/239/ETY muuttamisesta

(88/357/ETY)

EUROOPAN YHTEISÖJEN NEUVOSTO, joka

ottaa huomioon Euroopan talousyhteisön perustamissopimuksen ja erityisesti sen 57 artiklan 2 kohdan ja 66 artiklan,

ottaa huomioon komission ehdotuksen ([1]),

toimii yhdessä Euroopan parlamentin kanssa ([2]),

ottaa huomioon talous- ja sosiaalikomitean ([3]) lausunnon,

sekä katsoo, että

on välttämätöntä kehittää sisämarkkinoita vakuutusliikkeen alalla ja tämän tavoitteen saavuttamiseksi on suotavaa, että vakuutusyrityksille, joiden kotipaikka on yhteisössä, tehdään palvelujen tarjoaminen jäsenvaltioissa helpommaksi, jotta vakuutuksenottajien olisi mahdollista kääntyä paitsi omaan maahansa sijoittautuneiden vakuutuksenantajien puoleen, myös sellaisten vakuutuksenantajien puoleen, joiden kotipaikka on yhteisössä ja jotka ovat sijoittautuneet muihin jäsenvaltioihin,

perustamissopimuksen mukaan kaikki palvelujen tarjoamisen vapauteen kohdistuva syrjintä, joka perustuu siihen, ettei yritys ole sijoittautunut jäsenvaltioon, jossa palveluja tarjotaan, on kielletty siirtymäkauden päättymisestä lukien; tämä kielto koskee kaikkien yhteisöön sijoittautuneiden yrityksen tarjoamia palveluja riippumatta siitä, tarjotaanko palveluja yrityksen kotipaikassa, asioimistossa tai sivukonttorissa,

käytännön syistä palvelujen tarjoaminen olisi määriteltävä ottamalla huomioon sekä vakuutuksenantajan sijoittautumispaikka että riskin sijaintipaikka; sen vuoksi määritelmä riskin sijaintipaikasta tulisikin ottaa käyttöön; lisäksi tulisi erottaa sijoittautumiseen perustuva toiminta palvelujen tarjoamisen vapauteen perustuvasta toiminnasta,

muun ensivakuutusliikkeen kuin henkivakuutusliikkeen aloittamista ja harjoittamista koskevien lakien, asetusten ja hallinnollisten määräysten yhteensovittamisesta 24 päivänä heinäkuuta 1973 annettua ensimmäistä neuvoston direktiiviä 73/239/ETY ([4]), sellaisena kuin se on viimeksi muutettuna direktiivillä 87/343/ETY ([5]), jäljempänä ’ensimmäinen direktiivi’, olisi täydennettävä erityisesti valvontaviranomaisten käytössä olevien valvontavaltuuksien ja -keinojen selventämiseksi; tulisi myös antaa erityismääräykset palvelujen tarjoamisen vapauteen perustuvan toiminnan aloittamisesta, harjoittamisesta ja valvonnasta,

vakuutuksenottajille, jotka asemansa, kokonsa tai vakuutettavan riskin luonteen vuoksi eivät tarvitse erityistä suojelua riskin sijaintivaltiossa, tulisi sallia täydellinen vapaus hyötyä mahdollisimman laajoista vakuutusmarkkinoista; lisäksi muille vakuutuksenottajille tulee taata riittävä suoja,

tarve suojella vakuutuksenottajia ja välttää kaikenlaisia kilpailuhäiriöitä tekee perustelluksi ensimmäisen direktiivin sisältämien toisiaan vastaavia varoja koskevien säännösten lievennysten yhteensovittamisen,

---

([1]) EYVL N:o C 32, 12.2.1976, s. 2
([2]) EYVL N:o C 36, 13.2.1978, s. 14,
EYVL N:o C 167, 27.6.1988 ja 15 päivänä kesäkuuta 1988 tehty päätös.
([3]) EYVL N:o C 204, 30.8.1976, s. 13
([4]) EYVL N:o L 228, 16.8.1973, s. 3
([5]) EYVL N:o L 185, 4.7.1987, s. 72

▼B

jäsenvaltioissa voimassa olevat vakuutussopimuslakien säännökset poikkeavat edelleen toisistaan; valinnanvapauden vuoksi sopimukseen sovellettavaksi laiksi voidaan joissakin tapauksissa hyväksyä erityisolosuhteet huomioon ottavien määräysten mukaisesti muunkin kuin riskin sijaintimaan laki,

tämän direktiivin soveltamisalaan tulisi kuulua pakollinen vakuutus, mikä kuitenkin edellyttäisi sellaisen vakuutuksen kattavan sopimuksen olevan niiden tällaista vakuutusta koskevien erityissäännösten mukainen, joita vakuuttamisvelvollisuuden määräävä jäsenvaltio edellyttää,

ensimmäisen direktiivin säännöksiä vakuutuskannan luovuttamisesta tulisi lisätä ja täydentää säännöksillä, jotka erityisesti kattavat palvelujen tarjoamisen vapauden perusteella tehtyjen vakuutussopimusten kannanluovutuksen toiselle yritykselle,

erityisesti palvelujen tarjoamisen vapautta koskevien säännösten piiriin ei tulisi kuulua tiettyjen riskien, joihin mainittujen säännösten soveltaminen ei ole tässä vaiheessa asianmukaista jäsenvaltioiden viranomaisten näiden säännösten luonteen ja sosiaalisten vaikutusten perusteella antamien erityismääräysten vuoksi; sen vuoksi näitä poikkeuksia tulisi tarkastella uudelleen tämän direktiivin oltua voimassa jonkin aikaa,

vakuutuksenottajien suojaamiseksi jäsenvaltioille tulisi yhteensovittamisen nykyvaiheessa sallia mahdollisuus rajoittaa palvelujen tarjoamisen vapauteen perustuvan toiminnan ja sijoittautumiseen perustuvan toiminnan samanaikaista harjoittamista; tällaisia rajoituksia ei voida määrätä, jos vakuutuksenottajat eivät tarvitse tällaista suojelua,

palvelujen tarjoamisen vapauden käyttämisen aloittaminen ja harjoittaminen tulisi olla sellaisesta menettelystä riippuvaista, jolla taataan vakuutusyrityksen noudattavan sekä taloudellisia takuita että vakuutusehtoja koskevia säännöksiä; tätä menettelyä voidaan lieventää, jos palvelujen tarjoamisen vapauteen perustuva toiminta kohdistuu vakuutuksenottajiin, jotka asemansa, kokonsa tai vakuutettavan riskin luonteen vuoksi eivät tarvitse erityistä suojelua riskin sijaintivaltiossa,

on välttämätöntä aloittaa erityinen yhteistyö palvelujen tarjoamisen vapauden osalta jäsenvaltioiden toimivaltaisten valvontaviranomaisten kesken sekä näiden viranomaisten ja komission välillä; tulisi myös säätää rangaistusjärjestelmästä, jota sovellettaisiin siellä, missä palveluja tarjoava yritys ei noudata sen jäsenvaltion säännöksiä, jossa palveluja tarjotaan,

kunnes yhteensovittamista on myöhemmin jatkettu, vakuutusteknisen vastuuvelan tulisi kuulua sen jäsenvaltion säännösten ja valvonnan piiriin, jossa palveluja tarjotaan silloin, kun palvelujen tarjoamiseen liittyy riskejä, joiden suhteen jäsenvaltio, jossa palveluja vastaanotetaan, toivoo voivansa antaa erityissuojelua vakuutuksenottajille; jos vakuutuksenottajien suojelemisesta huolehtiminen ei ole perusteltua, vakuutustekninen vastuuvelka kuuluu edelleen sen jäsenvaltion säännösten ja valvonnan piiriin, johon vakuutuksenantaja on sijoittautunut,

▼B

joissakin jäsenvaltioissa vakuutustoimintaan ei kohdistu minkäänlaisia välillisiä veroja, kun taas enemmistö soveltaa erityisveroja ja muunlaisia pakollisia maksuja mukaan lukien korvaustoimielimille suoritettavat lisämaksut; näiden verojen ja maksujen rakenne ja taso vaihtelevat huomattavasti niitä soveltavien jäsenvaltioiden välillä; tulisi välttää tilannetta, jossa erot johtavat vakuutuspalveluja koskeviin kilpailun vääristymiin jäsenvaltioiden välillä; ennen tulevaa yhteensovittamista riskin sijaintivaltion verojärjestelmän ja muiden maksumuotojen soveltaminen todennäköisesti korjaa tällaisen epäkohdan ja jäsenvaltioiden on kehitettävä menetelmä, jolla varmistetaan kyseisten verojen ja maksujen kanto,

on toivottavaa, että vältetään tämän direktiivin ja yhteisön rinnakkaisvakuutusliikettä koskevien lakien, asetusten ja hallinnollisten määräysten yhteensovittamisesta 30 päivänä toukokuuta 1978 annetun neuvoston direktiivin 78/473/ETY ([1]) soveltaminen ilman yhteensovittamista, jotta ei jouduttaisi tilanteeseen, jossa jokaisessa jäsenvaltiossa on kolme erilaista järjestelmää; sen vuoksi niiden arviointiperusteiden, joilla tässä direktiivissä määritellään ”suuret riskit”, tulisi määritellä myös ne riskit, jotka todennäköisesti katetaan yhteisön rinnakkaisvakuutusjärjestelyin, ja

olisi otettava huomioon perustamissopimuksen 8 c artiklan mukaisesti, kuinka paljon joidenkin eri kehitystasolla olevien kansantalouksien on ponnisteltava; sen vuoksi tietyille jäsenvaltioille tulisikin sallia siirtymäjärjestelyt tämän palvelujen tarjoamisen vapautta koskevan direktiivin erityissäännösten vaiheittaista soveltamista varten,

ON ANTANUT TÄMÄN DIREKTIIVIN:

I OSASTO

Yleiset säännökset

1 artikla

Tämän direktiivin tarkoituksena on:

a) täydentää ensimmäistä direktiiviä 73/239/ETY;

b) säätää yrityksille palvelujen tarjoamisen vapautta koskevat erityissäännökset niistä vakuutusluokista, joita mainituissa ensimmäisessä direktiivissä tarkoitetaan.

2 artikla

Tässä direktiivissä tarkoitetaan:

a) ”ensimmäisellä direktiivillä” direktiiviä 73/239/ETY;

b) ”yrityksellä”:

— I ja II osaston säännöksiä sovellettaessa jokaista yritystä, joka on saanut toimiluvan ensimmäisen direktiivin 6 tai 23 artiklan mukaisesti;

— III ja V osaston säännöksiä sovellettaessa jokaista yritystä, joka on saanut toimiluvan ensimmäisen direktiivin 6 artiklan mukaisesti;

c) ”toimipaikalla” yrityksen kotipaikkaa, asioimistoa tai sivukonttoria, ottaen huomioon, mitä 3 artiklassa säädetään;

d) ”jäsenvaltiolla, jossa riski sijaitsee”:

— jäsenvaltiota, jossa omaisuus sijaitsee, jos vakuutus koskee joko rakennuksia tai rakennuksia ja niiden irtaimistoa, sikäli kuin irtaimisto on vakuutettu samalla vakuutuskirjalla,

— rekisteröintijäsenvaltiota, jos vakuutus koskee kaikenlaisia ajoneuvoja,

([1]) EYVL N:o L 151, 7.6.1978, s. 25

▼B

— jäsenvaltiota, jossa vakuutuksenottaja otti vakuutuksen, jos on kyse vakuutuksesta, joka on voimassa enintään neljä kuukautta ja kattaa matka- ja lomariskejä missä tahansa luokassa,

— kaikissa tapauksissa, jotka eivät nimenomaisesti sisälly edellä oleviin alakohtiin, jäsenvaltiota, jossa vakuutuksenottajalla on vakinainen asuinpaikka tai, jos vakuutuksenottaja on oikeushenkilö, sitä jäsenvaltiota, johon vakuutuksenottaja, johon sopimus liittyy, on sijoittautunut;

e) ”sijoittautumisjäsenvaltiolla” jäsenvaltiota, jossa riskin kattanut toimipaikka sijaitsee;

f) ”jäsenvaltiolla, jossa palveluja tarjotaan” jäsenvaltiota, jossa riski sijaitsee silloin, kun se katetaan toisessa jäsenvaltiossa sijaitsevasta toimipaikasta.

3 artikla

Ensimmäistä direktiiviä ja tätä direktiiviä sovellettaessa yrityksen pysyvä läsnäolo jäsenvaltion alueella rinnastetaan asioimistoon tai sivukonttoriin, vaikka mainittu läsnäolo ei käsitä sivukonttoria tai asioimistoa, vaan ainoastaan toimiston, jota hoitaa yrityksen oma henkilökunta tai itsenäisesti toimiva henkilö, jolla on pysyvä valtuutus toimia yrityksen puolesta asioimiston tapaan.

4 artikla

Tätä direktiiviä ja ensimmäistä direktiiviä sovellettaessa yleiset ja erityiset vakuutusehdot eivät saa sisältää sellaisia erityisehtoja, joiden tarkoituksena on yksittäistapauksessa ottaa huomioon katettavan riskin erityisolosuhteet.

II OSASTO

Ensimmäistä direktiiviä täydentävät säännökset

5 artikla

Lisätään ensimmäisen direktiivin 5 artiklaan seuraavaa:

”d) ’suurilla riskeillä’:

i) riskejä, jotka kuuluvat liitteessä olevan A kohdan luokkiin 4, 5, 6, 7, 11 ja 12;

ii) riskejä, jotka kuuluvat liitteessä olevan A kohdan luokkiin 14 ja 15, kun vakuutuksenottaja on ammattimaisesti mukana teollisessa tai kaupallisessa toiminnassa tai jossakin vapaassa ammatissa, ja riskit liittyvät tällaiseen toimintaan;

iii) riskejä, jotka kuuluvat liitteessä olevan A luokkiin 8, 9,13 ja 16, sikäli kuin vakuutuksenottaja ylittää ainakin kaksi seuraavien kolmen arviointiperusteen rajoista:

ensimmäinen vaihe: 31 päivään joulukuuta 1992 mennessä:

— taseen loppusumma: 12,4 miljoonaa ECUa;

— nettoliikevaihto: 24 miljoonaa ECUa;

— työntekijöitä tilikautena keskimäärin: 500.

toinen vaihe: 1 päivästä tammikuuta 1993 lukien:

— taseen loppusumma: 6,2 miljoonaa ECUa;

— nettoliikevaihto: 12,8 miljoonaa ECUa;

— työntekijöitä tilikautena keskimäärin: 250.

Jos vakuutuksenottaja kuuluu yritysryhmään, joka direktiivin 83/349/ETY ([1]) mukaisesti laatii konsolidoidun tilinpäätöksen, edellä mainittuja arviointiperusteita sovelletaan konsolidoidun tilinpäätökseen pohjalta.

([1]) EYVL N:o L 193, 18.7.1983, s. 1

▼B

Jokainen jäsenvaltio voi lisätä iii alakohdassa mainittuun luokkaan riskejä, joita ammatilliset yhdistykset, yhteisyritykset tai tilapäiset yhteenliittymät vakuuttavat.”

6 artikla

Sovellettaessa ensimmäisen direktiivin 15 artiklan 2 kohdan ensimmäistä alakohtaa ja 24 artiklaa jäsenvaltioiden on noudatettava tämän direktiivin liitteessä 1 olevia vastaavuussääntöjä.

7 artikla

1. Laki, jota sovelletaan tässä direktiivissä tarkoitettuihin jäsenvaltiossa sijaitsevia riskejä kattaviin vakuutussopimuksiin, määräytyy seuraavasti:

a) Kun vakuutuksenottajan vakinainen asuinpaikka tai hallinnollinen päätoimipaikka on sen jäsenvaltion alueella, jossa riski sijaitsee, vakuutussopimukseen sovelletaan tämän jäsenvaltion lakia. Jos tämän jäsenvaltion laki sallii, osapuolet voivat kuitenkin valita jonkin toisen maan lain.

b) Jos vakuutuksenottajan vakinainen asuinpaikka tai keskushallinto ei ole jäsenvaltiossa, jossa riski sijaitsee, vakuutussopimuksen osapuolet voivat valita sovellettavaksi joko sen jäsenvaltion lain, jossa riski sijaitsee, tai sen maan lain, jossa vakuutuksenottajalla on vakinainen asuinpaikka tai hallinnollinen päätoimipaikka.

c) Jos vakuutuksenottaja harjoittaa kaupallista tai teollista toimintaa tai vapaata ammattia ja jos sopimus kattaa kahta tai useampaa näitä toimintoja koskevaa eri jäsenvaltioissa sijaitsevaa riskiä, vapaus valita sopimukseen sovellettava laki koskee näiden jäsenvaltioiden sekä sen maan lakia, jossa vakuutuksenottajalla on vakinainen asuinpaikka tai hallinnollinen päätoimipaikka.

d) Sen estämättä, mitä b ja c alakohdassa säädetään, osapuolet saavat käyttää hyväkseen laajempaa vapautta sopimukseen sovellettavan lain valinnassa, jos se mainituissa alakohdissa tarkoitetuissa jäsenvaltioissa on sallittua.

e) Kun sopimus kattaa vain sellaisiin tapahtumiin liittyviä riskejä, jotka sattuvat muussa kuin siinä jäsenvaltiossa, jossa riski 2 artiklan d alakohdan mukaisesti sijaitsee, sopimuspuolet voivat sen estämättä, mitä a, b ja c alakohdassa säädetään, aina valita ensiksi mainitun valtion lain.

▼M2

f) Osapuolet voivat vapaasti valita direktiivin 73/239/ETY 5 artiklan d alakohdassa tarkoitettuihin riskeihin sovellettavan lain.

▼B

g) Se, että a tai f alakohdassa tarkoitetuissa tapauksissa sopimuspuolet ovat valinneet tietyn lain, ei estä, jos kaikki muut tilanteeseen valinnan ajankohtana vaikuttavat tekijät liittyvät vain yhteen jäsenvaltioon, soveltamasta tämän jäsenvaltion pakottavia oikeussääntöjä, joista ei saa tämän jäsenvaltion lainsäädännön mukaan sopimuksella poiketa.

h) Edellisissä alakohdissa tarkoitettu valinta on ilmaistava nimenomaisesti tai sen tulee käydä ilmi riittävän täsmällisesti sopimusehdoista tai asiaan liittyvistä seikoista. Jollei näin ole tai jollei valintaa ole tehty, sopimukseen sovelletaan edellä tarkoitetuista kysymykseen tulevissa alakohdissa mainituista maista sen maan lakia, johon sopimus läheisimmin liittyy. Jos kuitenkin sellainen sopimuksen osa, joka voidaan erottaa siitä, läheisemmin liittyy johonkin toiseen edellä kyseisissä alakohdissa tarkoitetuista maista, voidaan poikkeuksellisesti soveltaa tuon toisen maan lakia. Olettamus on, että sopimus liittyy läheisimmin siihen jäsenvaltioon, jossa riski sijaitsee.

i) Jos valtioon kuuluu useita erillisiä alueita, joista jokaisessa on omat sopimusvelvoitteita koskevat oikeussäännöksensä, jokaista aluetta

▼B

pidetään erillisenä maana määriteltäessä lakia, jota tämän direktiivin mukaan sovelletaan.

Jäsenvaltio, jonka erillisillä alueilla on omat sopimusvelvoitteita koskevat oikeussäädöksensä, ei ole velvollinen soveltamaan tämän direktiivin säännöksiä kysymyksiin, jotka koskevat lainvalintaa alueellisten lainsäädäntöjen välillä.

2. Tällä artiklalla ei rajoiteta tuomioistuinmaan oikeussäännön soveltamista tilanteesssa, jossa ne ovat pakottavia sopimukseen muuten sovellettavasta laista riippumatta.

Sen jäsenvaltion pakottavia oikeussääntöjä, jossa riski sijaitsee tai joka velvoittaa ottamaan vakuutuksen, voidaan, jos jäsenvaltion laissa niin säädetään, soveltaa siinä laajuudessa, kuin noiden jäsenvaltioiden lakien mukaan säännöksiä sovelletaan sopimukseen muuten sovellettavasta laista riippumatta.

Jos sopimus kattaa useammassa kuin yhdessä jäsenvaltiossa sijaitsevia riskejä, sopimuksen katsotaan tätä kohtaa sovellettaessa muodostuvan useista sopimuksista, joista jokainen liittyy vain yhteen jäsenvaltioon.

3. Jollei edellisistä kohdista muuta johdu, jäsenvaltioiden on sovellettava tässä direktiivissä tarkoitettuihin vakuutussopimuksiin kansainvälisen yksityisoikeutensa yleisiä säännöksiä, jotka koskevat sopimusvelvoitteita.

8 artikla

1. Tässä artiklassa olevin edellytyksin vakuutusyritykset voivat tarjota ja tehdä pakollista vakuutusta koskevia vakuutussopimuksia tämän ja ensimmäisen direktiivin säännösten mukaisesti.

2. Kun jäsenvaltio määrää vakuutuksen ottamisen pakolliseksi, sopimus ei täytä tuota velvoitetta, ellei se ole tuohon vakuutukseen liittyvien mainitun jäsenvaltion antamien erityissäännösten mukainen.

3. Jos pakollisen vakuutuksen ollessa kyseessä sen jäsenvaltion laki, jossa riski sijaitsee, ja sen jäsenvaltion laki, joka asettaa velvoitteen vakuutuksen ottamiseen, ovat ristiriidassa keskenään, on sovellettava jälkimmäistä lakia.

4. ► **M2** a) Jollei tämän kohdan c alakohdasta muuta johdu, 7 artiklan 2 kohdan kolmatta alakohtaa on sovellettava silloin, kun vakuutussopimus kattaa riskejä useissa jäsenvaltioissa, joista ainakin yksi määrää vakuutuksen ottamisen pakolliseksi. ◄

▼M2

_____

▼B

c) Jäsenvaltio voi 7 artiklasta poiketen säätää, että pakollista vakuutusta koskevaan vakuutussopimukseen sovelletaan sen valtion lakia, joka säätää vakuutuksen ottamisen pakolliseksi.

d) Jos jäsenvaltio säätää vakuutuksen pakolliseksi ja vakuutuksenantajan täytyy ilmoittaa toimivaltaisille viranomaisille vakuutuksen lakkaamisesta, tällainen lakkaaminen voi olla voimassa vahingon kärsineeseen kolmanteen osapuoleen nähden vain tämän valtion lainsäädännössä säädetyissä oloissa.

5. a) Jäsenvaltioiden on annettava tieto komissiolle niistä riskeistä, jotka on katettava pakollisella vakuutuksella tämän jäsenvaltion lainsäädännön mukaan, jolloin ilmoitetaan:

— tähän vakuutukseen liittyvät lain erityissäännökset;

— tiedot, joiden on sisällyttävä vakuutuksenantajan vakuutetulle henkilölle antamaan todistukseen, mikäli tämä valtio vaatii todisteen vakuutusvelvollisuuden noudattamisesta. Jäsenvaltio voi vaatia, että nuo tiedot sisältävät vakuutuksenantajan samansisältöisen selvityksen siitä, että sopimus noudattaa tuohon vakuutukseen liittyviä erityissäännöksiä.

▼B

b) Komissio julkaisee a alakohdassa tarkoitetut tiedot *Euroopan yhteisöjen virallisessa lehdessä*.

c) Jäsenvaltion on hyväksyttävä osoituksena vakuuttamisvelvollisuuden täyttämisestä todistus, jonka sisältö vastaa a alakohdan toisen luetelmakohdan säännöstä.

9 artikla

1. Ensimmäisen direktiivin 9 artiklan viimeinen alakohta ja 11 artiklan 1 kohdan viimeinen alakohta muutetaan seuraavasti:

”edellä a ja b alakohdassa tarkoitettuja tietoja, jotka koskevat yleisiä tai erityisiä vakuutusehtoja sekä vakuutusmaksujen perusteita, ei kuitenkaan vaadita 5 artiklan d alakohdassa tarkoitetuista riskeistä.”

2. Muutetaan ensimmäisen direktiivin 8 artiklan 3 kohta ja 10 artiklan 3 kohta seuraavasti:

”3. Tämä yhteensovittaminen ei estä jäsenvaltioita ylläpitämästä ja ottamasta käyttöön lakeja, asetuksia tai hallinnollisia määräyksiä, jotka koskevat erityisesti hallituksen jäsenille ja johtajille asetettavia vaatimuksia ammatillisesta pätevyydestä sekä yhtiöjärjestyksen, yleisten ja erityisten vakuutusehtojen, vakuutusmaksujen perusteiden ja muiden sellaisten asiakirjojen hyväksymistä, jotka ovat välttämättömiä normaalia valvontaa varten.

Edellä 5 artiklan d alakohdassa tarkoitettujen riskien osalta jäsenvaltiot eivät kuitenkaan saa antaa säännöksiä, joissa vaaditaan yleisten ja erityisten vakuutusehtojen, vakuutusmaksujen perusteiden tai niiden lomakkeiden ja muiden painettujen asiakirjojen hyväksymistä tai järjestelmällistä ilmoittamista, joita yritys aikoo käyttää vakuutuksenottajien kanssa asioidessaan. Jäsenvaltiot saavat vaatia vain näiden ehtojen ja muiden asiakirjojen ilmoittamista satunnaisesti sen toteamiseksi, että ne noudattavat kyseisiä riskejä koskevia lakeja, asetuksia ja hallinnollisia määräyksiä, joskaan tämä vaatimus ei saa olla ennakkoehtona sille, että yritys voi harjoittaa toimintaansa.

Edellä 5 artiklan d alakohdassa tarkoitettujen riskien osalta jäsenvaltiot eivät saa ylläpitää tai ottaa käyttöön ehdotettujen vakuutusmaksukorotusten ennakkoilmoitusta tai hyväksymistä muutoin kuin osana yleistä hinnanvalvontajärjestelmää.

Tämä yhteensovittaminen ei liioin estä jäsenvaltioita tarkastamasta liitteessä olevan A kohdan 18 luokkaa varten toimilupaa hakevien tai sen saaneiden yritysten sellaisia suoria tai epäsuoria henkilöstö- ja kalustovoimavaroja, yritysten käytössä olevan lääketieteellisen henkilökunnan pätevyys ja kaluston laatu mukaan lukien, jotka yrityksillä on käytössään tästä vakuutusluokasta johtuvien sitoumusten täyttämiseksi.”

10 artikla

Lisätään ensimmäisen direktiivin 19 artiklaan kohta seuraavasti:

”3. Jäsenvaltioiden on toteutettava tarvittavat toimenpiteet sen varmistamiseksi, että vakuutusyritysten valvonnasta vastaavilla viranomaisilla on tarvittavat valtuudet ja keinot niiden alueelle sijoittautunieden vakuutusyritysten toiminnan valvontaa varten, mukaan lukien tämän alueen ulkopuolella tapahtuva toiminta, toimintaa koskevien neuvoston direktiivien mukaisesti ja silmällä pitäen niiden täytäntöönpanoa.

Valtuuksien ja keinojen on erityisesti annettava valvontaviranomaisille mahdollisuus:

— suorittaa yksityiskohtaisia tutkimuksia yrityksen tilasta ja koko liiketoiminnasta, muun muassa:

  — keräämällä tietoja tai vaatimalla vakuutusliikettä koskevia asiakirjoja,

  — suorittamalla paikan päällä tapahtuvia tutkimuksia yrityksen toimitiloissa;

▼B

— toteuttaa kaikki yritystä koskevat toimenpiteet, jotka ovat tarkoituksenmukaisia ja tarpeellisia sen varmistamiseksi, että yrityksen toiminta on lakien, asetusten ja hallinnollisten määräysten mukaista, joita yrityksen on noudatettava kussakin jäsenvaltiossa, ja erityisesti toimintasuunnitelman yritystä edelleen velvoittavien kohtien mukaista, sekä vakuutuksenottajien etuja vaarantavan säännösten vastaisen menettelyn estämiseksi tai poistamiseksi;

— varmistaa, että valvontaviranomaisten vaatimat toimenpiteet toteutetaan tarvittaessa pakkokeinoin ja, jos se on tarkoituksenmukaista, oikeusteitse.

Jäsenvaltiot voivat myös antaa valvontaviranomaisille oikeuden saada käyttöönsä kaikki tiedot välittäjien hallussa olevista sopimuksista.”

11 artikla

1. Poistetaan ensimmäisen direktiivin 21 artikla.

▼M2

▼B

III OSASTO

Palvelujen tarjoamisen vapautta koskevat erityissäännökset

12 artikla

1. Tämän osaston säännöksiä sovelletaan, kun yritys yhdessä jäsenvaltiossa olevasta toimipaikasta kattaa, 2 artiklan d kohdassa tarkoitetulla tavalla, toisessa jäsenvaltiossa sijaitsevan riskin; jälkimmäisestä jäsenvaltiosta käytetään tässä osastossa nimitystä ”jäsenvaltio, jossa palveluja tarjotaan”.

2. Tämän osaston säännöksiä ei sovelleta liiketoimiin, yrityksiin tai laitoksiin, joita ensimmäinen direktiivi ei koske, eikä riskeihin, joita mainitun direktiivin 4 artiklassa mainittujen julkisoikeudellisten laitosten on tarkoitus kattaa.

▼M2

▼M1

12 a artikla

1. Tätä artiklaa sovelletaan, kun jokin yritys jäsenvaltiossa sijaitsevasta toimipaikasta vakuuttaa muun kuin rahdinottajan vastuuseen liittyvän toiseen jäsenvaltioon sijoittuvan riskin, joka kuuluu direktiivin 73/239/ETY liitteessä olevan A kohdan 10 luokkaan.

2. Sen jäsenvaltion, jossa palveluja tarjotaan, on vaadittava, että yritys liittyy kansallisen toimistonsa ja kansallisen takuurahastonsa jäseneksi sekä osallistuu niiden rahoitukseen.

Yritystä ei kuitenkaan saa vaatia suorittamaan sen jäsenvaltion toimistolle tai rahastolle, jossa palveluja tarjotaan, mitään muuta palvelujen tarjoamisen perusteella vakuutettuihin riskeihin liittyvää maksua tai suoritusta kuin sellaista, joka on laskettu yrityksen kyseisessä valtiossa 10 luokasta saaman vakuutusmaksutulon tai sen tässä valtiossa vakuuttamien 10 luokan riskien lukumäärän mukaan samoilla perusteilla kuin sellaisten yritysten osalta, jotka vakuuttavat muita kuin rahdinottajan vastuuseen liittyviä 10 luokkaan kuuluvia riskejä kyseisessä valtiossa sijaitsevan toimipaikan kautta.

3. Tämän direktiivin estämättä palveluja tarjoavalta vakuutusyritykseltä voidaan vaatia, että se noudattaa sen jäsenvaltion, jossa palveluja tarjotaan, antamia suurentuneen riskin vakuuttamista koskevia määräyksiä jos niitä sovelletaan jäsenvaltioon sijoittautuneisiin yrityksiin.

4. Sen jäsenvaltion, jossa palveluja tarjotaan, on vaadittava, että yritys huolehtii siitä, että sen alueella tapahtuneisiin liikennevahinkoihin perustuvia korvausvaatimuksia esittävät henkilöt eivät joudu

▼M1

epäedullisempaan asemaan sen vuoksi, että yritys vakuuttaa muun kuin rahdinottajan vastuuseen liittyvän 10 luokkaan kuuluvan riskin palvelujen tarjoamisen perusteella eikä jäsenvaltiossa sijaitsevan toimipaikan kautta.

Tämän vuoksi sen jäsenvaltion, jossa palveluja tarjotaan, on vaadittava, että yritys nimeää edustajan, jolla on valtion alueella pysyvä kotipaikka tai joka on sijoittautunut sinne ja jonka tehtävänä on hankkia kaikki tarvittavat korvausvaatimuksiin liittyvät tiedot ja jolla on oltava riittävät valtuudet edustaa yritystä sen suhteissa vahinkoa kärsineisiin henkilöihin, jotka voivat esittää korvausvaatimuksia, korvausten maksaminen mukaan lukien, ja edustaa yritystä tai tarvittaessa huolehtii sen edustamisesta jäsenvaltion tuomioistuimissa ja viranomaisissa näitä korvausvaatimuksia käsiteltäessä.

Edustaja voidaan myös kutsua edustamaan yritystä sen jäsenvaltion toimivaltaisissa viranomaisissa, jossa palveluja tarjotaan, liikennevakuutusten olemassa- ja voimassaoloa tarkastettaessa.

Se jäsenvaltio, jossa palveluja tarjotaan, ei saa vaatia edustajaa ryhtymään tämän nimittäneen yrityksen puolesta muihin kuin toisessa ja kolmannessa alakohdassa määrättyihin toimiin. Edustaja ei saa ryhtyä harjoittamaan ensivakuutusliikettä kyseisen yrityksen puolesta.

Edustajan nimeäminen ei sinänsä merkitse sivukonttorin tai asioimiston avaamista direktiivin 73/239/ETY 6 artiklan 2 kohdan b alakohdassa tarkoitetulla tavalla, eikä edustaja ole tämän direktiivin 2 artiklan c alakohdassa tarkoitettu toimipaikka.

▼M2

---

14 artikla

Yrityksen, joka aikoo ensimmäisen kerran harjoittaa liiketoimiaan yhdessä tai useammassa jäsenvaltiossa palvelujen tarjoamisen vapauden perusteella, on ilmoitettava asiasta ennalta kotijäsenvaltion toimivaltaisille viranomaisille ja esitettävä niiden sitoumusten laatu, joita se aikoo kattaa.

---

16 artikla

1. Kotijäsenvaltion toimivaltaisten viranomaisten on kuukauden kuluessa 14 artiklassa säädetystä ilmoituksesta annettava tiedoksi jäsenvaltiolle tai jäsenvaltioille, jonka tai joiden alueella yritys aikoo harjoittaa liiketoimia palvelujen tarjoamisen vapauden perusteella:

a) todistus siitä, että yrityksellä on direktiivin 73/239/ETY 16 ja 17 artiklan mukaisesti laskettu vähimmäissolvenssimarginaali;

b) vakuutusluokat, joiden mukaista liiketoiminta yrityksellä on toimivalta harjoittaa;

c) niiden sitoumusten laatu, joita yritys aikoo kattaa siinä jäsenvaltiossa, jossa palveluja tarjotaan.

Samalla niiden on ilmoitettava asiasta kyseiselle yritykselle.

Kukin jäsenvaltio, jonka alueella yritys aikoo palvelujen tarjoamisen vapauden perusteella kattaa direktiivin 73/239/ETY liitteessä olevassa A kohdassa luokkaan 10 sisältyviä muita riskejä kuin rahdinottajan vastuuta koskevia riskejä, voi vaatia, että yritys:

— ilmoittaa tämän direktiivin 12 a artiklan 4 kohdassa tarkoitetun edustajan nimen ja osoitteen, ja

— antaa ilmoituksen siitä, että yrityksestä on tullut sen jäsenvaltion kansallisen toimiston ja kansallisen takuurahaston jäsen, jossa palveluja tarjotaan.

2. Jos kotijäsenvaltion toimivaltaiset viranomaiset eivät määräajassa toimita 1 kohdassa tarkoitettuja tietoja, niiden on samassa määräajassa ilmoitettava kyseiselle yritykselle kieltäytymisensä syyt. Kieltäytyminen voidaan saattaa kotijäsenvaltion tuomioistuimen käsiteltäväksi.

▼M2

3. Yritys voi aloittaa liiketoimintansa sinä päivänä, jona se on todistettavasti saanut tiedon 1 kohdan ensimmäisessä alakohdassa säädetystä ilmoituksesta.

17 artikla

Kaikkiin muutoksiin, jotka yritys aikoo tehdä 14 artiklassa tarkoitettuihin tietoihin, on sovellettava 14 ja 16 artiklassa säädettyä menettelyä.

▼B

26 artikla

1. Ne riskit, jotka voidaan kattaa yhteisön rinnakkaisvakuutuksella direktiivin 78/473/ETY mukaan, ovat ensimmäisen direktiivin 5 artiklan d alakohdassa määriteltyjä riskejä.

2. Tämän direktiivin säännöksiä, jotka koskevat ensimmäisen direktiivin 5 artiklan d alakohdassa määriteltyjä riskejä, sovelletaan johtavaan vakuutuksenantajaan.

IV OSASTO

Siirtymäsäännökset

27 artikla

1. Kreikka, Irlanti, Espanja ja Portugali voivat soveltaa siirtymäkauden aikana seuraavia säännöksiä:

i) 31 päivään joulukuuta 1992 asti nämä valtiot voivat soveltaa kaikkiin riskeihin muuta menettelyä kuin sitä, jota sovelletaan ensimmäisen direktiivin 5 artiklan d alakohdassa tarkoitettuihin riskeihin.

ii) 1 päivästä tammikuuta 1993 31 päivään joulukuuta 1994 suuria riskejä koskevaa menettelyä sovelletaan ensimmäisen direktiivin 5 artiklan d alakohdan i ja ii alakohdassa tarkoitettuihin riskeihin; sanotun 5 artiklan d kohdan iii alakohdassa tarkoitettujen riskien osalta näiden jäsenvaltioiden tulee päättää niihin sovellettavista rajoituksista.

iii) Espanja:

— 1 päivästä tammikuuta 1995 31 päivään joulukuuta 1996 sovelletaan ensimmäisen direktiivin 5 artiklan d alakohdan iii alakohdassa määriteltyjä ensimmäisen vaiheen rajoituksia,

— 1 päivästä tammikuuta 1997 alkaen sovelletaan toisen vaiheen rajoituksia.

Portugali, Irlanti ja Kreikka:

— 1 päivästä tammikuuta 1995 31 päivään joulukuuta 1998 sovelletaan ensimmäisen direktiivin 5 artiklan d alakohdan iii alakohdassa määriteltyjä ensimmäisen vaiheen rajoituksia,

— tammikuun 1 päivästä 1999 alkaen sovelletaan toisen vaiheen rajoituksia.

▼M1

Poikkeus, joka on sallittu 1 päivästä tammikuuta 1995 lukien, koskee ainoastaan sopimuksia, joilla katetaan sellaisia 3, 8, 9, 10, 13 ja 16 luokkaan kuuluvia riskejä, jotka sijaitsevat yksinomaan yhdessä näistä neljästä siirtymäkauden järjestelyjä hyödyntävästä jäsenvaltiosta.

▼B

2. Tämän direktiivin 26 artiklan 1 kohtaa ei 31 päivään joulukuuta asti sovelleta riskeihin, jotka sijaitsevat tässä artiklassa mainituissa neljässä jäsenvaltiossa. Siirtymäkauden aikana, joka alkaa 1 päivänä tammikuuta 1995, ensimmäisen direktiivin 5 artiklan d alakohdan iii alakohdassa määritellyt, näissä jäsenvaltioissa sijaitsevat riskit, jotka voidaan kattaa yhteisön rinnakkaisvakuutuksella direktiivin 78/473/ETY mukaisesti, ovat sellaisia, jotka ylittävät tämän artiklan 1 kohdan iii alakohdassa mainitut rajoitukset.

▼B

V OSASTO

Loppusäännökset

28 artikla

Komission ja jäsenvaltioiden toimivaltaisten viranomaisten on toimittava tiiviissä yhteistyössä helpottaakseen ensivakuutuksen valvontaa yhteisön alueella.

Jäsenvaltioiden on ilmoitettava komissiolle kaikista olennaisista vaikeuksista, jotka liittyvät tämän direktiivin soveltamiseen, muun muassa jos jäsenvaltio havaitsee, että vakuutustoimintaa siirtyy epätavallisen paljon sen alueelle sijoittautuneiden yritysten vahingoksi ja välittömästi sen rajojen ulkopuolelle perustettujen asioimistojen ja sivukonttoreiden eduksi.

Komission ja kyseisten jäsenvaltioiden toimivaltaisten viranomaisten on tutkittava nämä vaikeudet mahdollisimman nopeasti sopivan ratkaisun löytämiseksi.

Tarvittaessa komissio tekee neuvostolle aiheelliset ehdotukset.

29 artikla

Komissio antaa neuvostolle säännöllisesti, ensimmäisen kerran 1 päivänä heinäkuuta 1993, kertomuksen palvelujen tarjoamisen vapauteen perustuvien vakuutusmarkkinoiden kehityksestä.

30 artikla

Kun tässä direktiivissä viitataan ECUun, on se vaihtoarvo kansallisissa valuutoissa, jota käytetään kunkin vuoden joulukuun 31 päivästä lukien, se edellisen lokakuun viimeisen päivän vaihtoarvo, jolla ECU oli vaihdettavissa yhteisön eri valuuttoihin.

Direktiivin 76/580/ETY [1] 2 artiklaa sovelletaan ainoastaan ensimmäisen direktiivin 3, 16 ja 17 artiklaan.

31 artikla

Joka viides vuosi neuvosto komission ehdotuksesta arvioi ja tarvittaessa muuttaa tässä direktiivissä ECUina ilmaistut rahamäärät yhteisön talouskehityksen ja rahaolojen kehityksen perusteella.

32 artikla

Jäsenvaltioiden on muutettava kansalliset säännöksensä tämän direktiivin mukaiseksi 18 kuukauden kuluessa direktiivin tiedoksi antamisesta [2] ja ilmoitettava tästä viipymättä komissiolle.

Tämän artiklan mukaisesti muutettuja säännöksiä on ryhdyttävä soveltamaan 24 kuukauden kuluessa tämän direktiivin tiedoksi antamisesta.

33 artikla

Kun tämä direktiivi on annettu tiedoksi, jäsenvaltioiden on huolehdittava, että niiden tässä direktiivissä tarkoitetuista kysymyksistä antamat keskeiset lait, asetukset ja hallinnolliset määräykset toimitetaan kirjallisina komissiolle.

---

[1] EYVL N:o L 189, 13.9.1976, s. 13

[2] Tämä direktiivi on annettu tiedoksi jäsenvaltioille 30 päivänä kesäkuuta 1988.

▼B

34 artikla

Liitteet ovat erottamaton osa tätä direktiiviä.

35 artikla

Tämä direktiivi on osoitettu kaikille jäsenvaltioille.

▼B

LIITE 1

Vastaavuussäännöt

Valuutta, jossa vakuutuksenantajan sitoumukset on maksettava, määritellään seuraavien määräysten mukaisesti:

1. Jos sopimuksen antama turva ilmoitetaan jossakin tietyssä valuutassa, vakuutuksenantajan sitoumukset on maksettava tuossa valuutassa.

2. Jollei sopimuksen antama turvaa ole määritelty missään tietyssä valuutassa, vakuutuksenantajan sitoumukset on maksettava sen maan valuutassa, jossa riski sijaitsee. Vakuutuksenantaja voi kuitenkin valita valuutan, jonka määräisenä vakuutusmaksu ilmoitetaan, jos sellaiseen valintaan on oikeutettuja perusteita.

   Näin voi olla, jos sopimuksen tullessa voimaan, näyttää todennäköiseltä, että korvaus maksetaan vakuutusmaksun valuutassa eikä sen maan valuutassa, jossa riski sijaitsee.

3. Jäsenvaltiot voivat oikeuttaa vakuutuksenantajan päättämään, onko valuutta, jossa korvaus maksetaan, joko se valuutta, jota vakuutuksenantaja käyttää kokemustiedon perusteella tai, sellaisen tiedon puuttuessa, sen maan valuutta, johon vakuutuksenantaja on sijoittunut:

   — niiden sopimusten osalta, jotka kattavat riskejä luokissa 4, 5, 6, 7, 11, 12 ja 13 (ainoastaan valmistajan vastuu),

   — niiden sopimusten osalta, jotka kattavat muihin luokkiin kuuluvia riskejä, joissa riskien laadun mukaan korvaus maksetaan muussa valuutassa kuin siinä, joka seuraisi yllä mainittujen menettelytapojen soveltamisesta.

4. Jos vahingosta on ilmoitettu vakuutuksenantajalle ja korvaus on maksettava tietyssä muussa valuutassa kuin siinä, joka seuraa edellä mainittujen määräysten soveltamisesta, vakuutuksenantajan on täytettävä sitoumuksensa tässä valuutassa erityisesti silloin, kun kysymys on valuutasta, jossa vakuutuksenantajan on tuomion tai vakuutuksenantajan ja vakuutetun sopimuksen perusteella maksettava korvaus.

5. Kun korvaus on arvioitu valuutassa, jonka vakuutuksenantaja tietää etukäteen, mutta joka ei ole se valuutta, joka seuraa edellä mainittujen määräysten soveltamisesta, vakuutuksenantaja voi täyttää sitoumuksensa tässä valuutassa.

6. Jäsenvaltiot voivat antaa yrityksille luvan olla kattamatta vakuutustekniset vastuuvelkansa toisiaan vastaavilla varoilla, jos edellä mainittujen määräysten soveltaminen johtaisi siihen, että yritys — kotipaikan toimipaikka tai sivukonttori — olisi velvollinen, noudattaakseen vastaavuusperiaatetta, pitämään varoja yhdessä valuutassa määrän, joka olisi enintään 7 prosenttia muissa valuutoissa olevista varoista.

Kuitenkin:

a) kun vakuutusteknistä vastuuvelkaa vastaavat varat vastaavat toisiaan Kreikan drakmoissa, Irlannin punnissa ja Portugalin escudoissa, tämä määrä ei saa ylittää:

   — yhtä miljoonaa ECUa siirtymäkautena, joka päättyy 31 päivänä joulukuuta 1992;

   — kahta miljoonaa ECUa 1 päivästä tammikuuta 1993 alkaen 31 päivään joulukuuta 1998;

b) kun vakuutusteknistä vastuuvelkaa vastaavat varat vastaavat toisiaan Belgian frangeissa, Luxemburgin frangeissa ja Espanjan pesetoissa, tämä määrä ei saa ylittää 2 miljoonaa ECUa siirtymäkauden kuluessa, joka päättyy 31 päivänä joulukuuta 1996.

Jollei neuvosto toisin päätä, a ja b kohdassa määriteltyjen siirtymäkausien päätyttyä näihin valuuttoihin noudatetaan yleisiä määräyksiä.

7. Jäsenvaltiot voivat olla vaatimatta yrityksiä — kotipaikan toimipaikkoja tai sivukonttoreita — soveltamaan vastaavuusperiaatetta silloin, kun sitoumukset on täytettävä jossakin muussa valuutassa kuin yhteisön jonkin jäsenvaltion valuutassa, jos tämän valuutan määräiset sijoitukset ovat säänneltyjä, siirtorajoitusten alaisia tai vastaavasta syystä eivät ole sopivia vakuutusteknisen vastuuvelan kattamiseen.

▼M2

8. Vakuutusyritykset voivat pitää hallussaan toisiaan vastaamattomia varoja sen määrän katteena, joka on enintään 20 prosenttia niiden sitoumuksista tietyssä valuutassa.

▼**M2**

9. Kukin jäsenvaltio voi määrätä, että kun sitoumukset on edellä olevien yksityiskohtaisten määräysten mukaan täytettävä jäsenvaltion valuutassa ilmaistuilla varoilla, tämä vaatimus katsotaan myös täytetyksi, kun nämä varat on ilmaistu ecuina.

▼B

LIITE 2 A

Vakuutusliikkeen tilinpito

1. Bruttovakuutusmaksutuotot
2. Korvauskulut yhteensä
3. Palkkiot
4. Tekninen tulos

▼B

LIITE 2 B

Vakuutusliikkeen tilinpito

1. Bruttovakuutusmaksutulo edelliseltä tilikaudelta
2. Bruttokorvausmeno edelliseltä tilikaudelta (mukaan lukien korvausvastuun muutos tilikauden päättyessä)
3. Palkkiot
4. Tekninen tulos